PRESS JUDICATA

JURIDISKA FÖRENINGEN I UPPSALAS TIDNING

NUMMER 5 / 2017

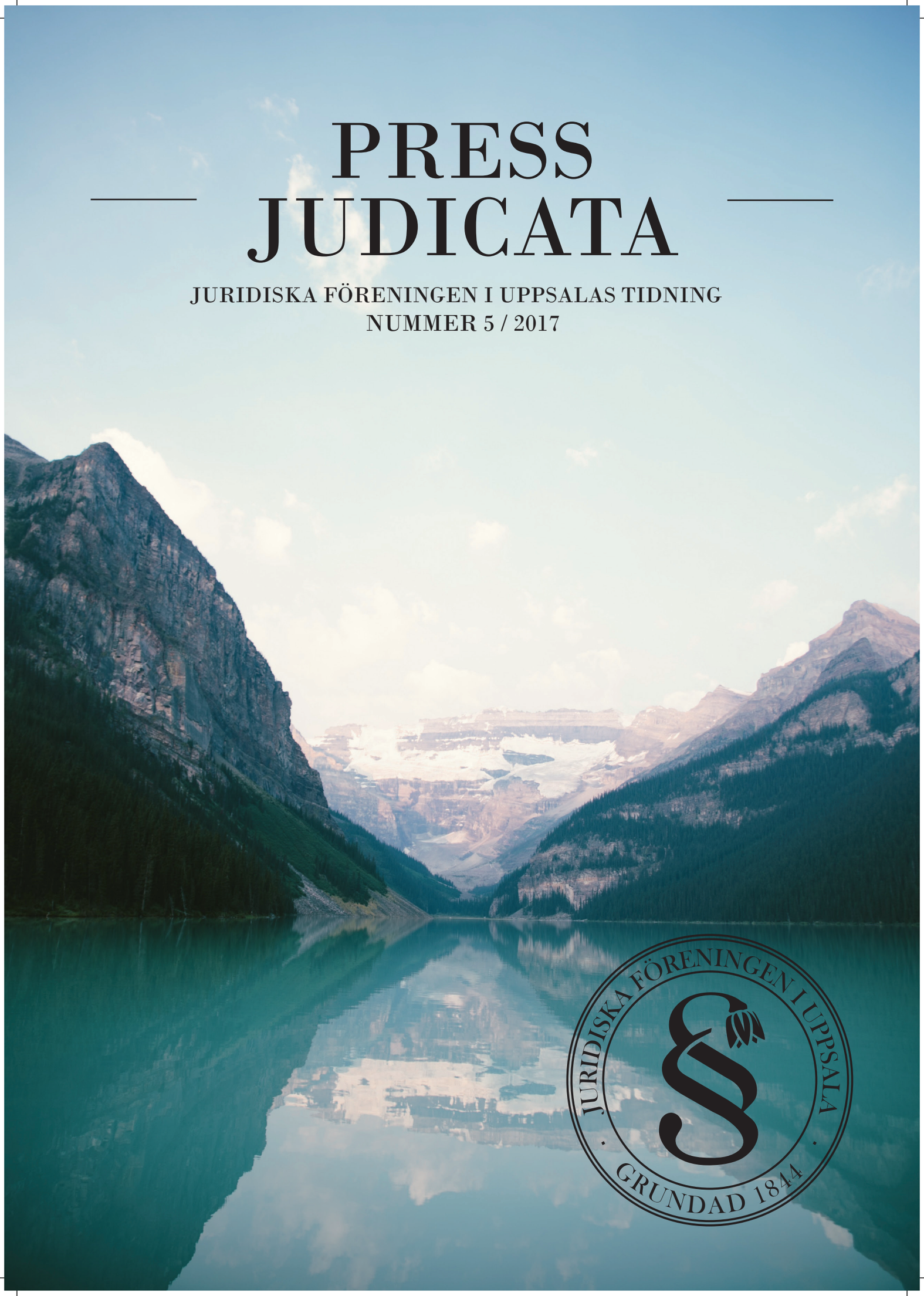

Sätt kurs mot en långsiktig karriär.

På Cederquist är hållbarhet ett självklart fokus.

För oss som advokatbyrå innebär det tre saker. Dels att vi bygger långsiktiga relationer med våra kunder, något som bidrar till att vi själva utvecklar våra kunskaper. Dels att vi tänker på våra medarbetare, vilket innebär att vi arbetar hårt, men respekterar ditt behov av fritid och avkoppling. Och slutligen, förstås, att vi alltid agerar med miljön i åtanke.

DEN MODERNA BYRÅN
CEDERQUIST.SE

CEDERQUIST

05 **Chefredaktören har ordet**
Ett ljus i mörkret

07 **Hälsning från presidiet**
Vad har hänt sen sist?

08 **Tema: Förtal**
Flashback till T1

12 **Godsaker från Amerika**
Kaffe och hundar

16 **Studierådet informerar**
#medvilkenrätt

18 **PJ möter Munken Memes**
Skratt i vardagsångesten

20 **Ny HD-ordförande?**
PJ:s alternativa förslag

22 **Något om associationsrätt**
Målvakter, näringsförbud mm.

24 **Lunchjuristen**
Livet på en räkmacka (?)

26 **Disney och straffrätten**
Brottslingar överallt

Framsides- och innehållsförteckningsbild: unsplash.com.

OM PRESS JUDICATA

Redaktionen

”Vad önskar du dig i julklapp?”

Jonathan Schiess
Chefredaktör
”Ett pennskrin.”

Morgan Ödman
Bitr. chefredaktör
”Avtalsprincipen.”

Kevin Läräng
Layoutansvarig
”Snabbare tågbommar.”

Magnus Jansson
Layoutansvarig
”Dammsugarpåsar.”

Huvudsamarbetspartner

CEDERQUIST

Samarbetspartners

VINGE
ROSCHIER
MANNHEIMER SWARTLING
hamilton
Linklaters
WHITE & CASE
HANNES SNELLMAN
Gernandt & Danielsson

Tryck och bokbinderi:
Bording AB
Borås 2017

Ansvarig utgivare:
Viktor Tunon
kommunikation@jf-uppsala.se

Besöksadress
Övre Slottsgatan 3
753 11 Uppsala

Kontakt:
redaktion@jf-uppsala.se
www.jf-uppsala.se

Kontor
Övre Slottsgatan 6
753 11 Uppsala

JURIDISKA FÖRENINGEN I UPPSALA
GRUNDAD 1844

Chefredaktören har ordet

”Our conversation was short and sweet, it nearly swept me off my feet.”
– Bob Dylan

Farväl, kära läsare. Det här är mitt andra och sista nummer som chefredaktör för Press Judicata, mitt femte som del av PJ-crew, och mitt femtioelfte som bidragare i form av random dikter och tankar. Men alla alster bleknar i minnenas förkrympning av tiden. Vad fort det går.

Jag vill tacka Kevin, Morgan och Magnus för en härlig höst. Jag vill också tacka Hjalmar för en trevlig vår. Jag kommer att minnas det här året som engagerad (vilket sunkigt ord det är, när allt kommer omkring) i Juridiska Föreningen med värme i bröstet.

Jag vill rikta mig mot alla er jag träffat under året. Jag har inte varit med på särskilt många aktiviteter. Jag har inte gått på någon bal eller någon gasque. Jag har inte stått i cafét särskilt ofta. Det ligger inte i min natur, det här föreningslivet. Fast där är bara skitsnack, tror jag. En tankereflex som bidrar till att jag kan hitta en identitet i ett godtyckligt avståndstagande från en gemenskap. *Det* ligger i min natur. Och kanske i allas vår natur.

Hur det än är kommer jag att sakna en sak framför allt annat. Det är att gå mot Jontes Stuga för en kaffe en vanlig tisdag, se de upplysta fönstren, gå in, sätta mig ner med en rykande kaffemugg och snacka skit med den brokiga skaran juriststudenter som hänger där. Jag har träffat så många förtjusande människor det här året, som jag annars aldrig hade träffat. Jontes Stuga, ett (lyckat) socialt experiment a la Big Brother minus kameran på toaletten. Farväl, härliga ni. Det har varit ett nöje.

Men din sentimentala snölykta, det är väl bara att fortsätta att gå dit?

Jo fast kaffet kommer ju inte längre att vara gratis? Nej, det går inte. Men tack ändå!

Kanske något om det här julnumret också. Det innehåller mycket juridik, en del om #metoo och en hel del om julen. Jag hoppas att ni kommer tycka om det.

Fridens liljor,
Jonathan

hamilton

A powerhouse with specialists who will challenge and inspire you

Hamilton tillhör de ledande affärsjuridiska firmorna i Sverige. Hos oss får du tillgång till ledande, branschkunniga jurister och ett omfattande kontaktnät som ger dig goda förutsättningar att lyckas inom affärsjuridik. Vi arbetar med spännande och komplexa uppdrag som innebär dagliga utmaningar och där du ges möjlighet att bygga din kompetens. Du får även tillgång till intern och extern individanpassad utbildning och du ingår i ett mentorskap som ger dig goda förutsättningar för en professionell karriärutveckling. Sammantaget bidrar det till en kunskapsintensiv, utmanande och inspirerande arbetsplats. Om du siktar högt så har du alla möjligheter att lyckas hos oss!

Följ oss på

Corporate | M&A • Banking & Finance • Capital Markets
Real Estate • Dispute Resolution • Restructuring & Insolvency
Competition & Public Procurement • Employment • TMT | IP

Bästa Uppsalajurister!

Nu är den plötsligt här igen: vintern. Likt varje gång blir vår kära grannstad Stockholm och tågföretagen förvirrade (och panikslagna) när något vitt faller ner ifrån himlen. Vi Uppsalastudenter vet dock att nu vankas en massa julkalenderprokrastination, Luciagasquer och tentaplugg. Hösten försvann också i en rasande fart, vilket tyvärr medförde mer löv på gatorna än i träden och därmed den förrädiska lövhalkan när en cyklar som en dåre genom staden. Som alla vet så behövs inte vinterdäck på cykeln förrän det faktiskt snöar, men vi har lärt oss att dessa kanske redan bör sättas på i augusti.

Men vilket höst det har varit ändå. Kårens kanske största bedrift är att våra fotbollsherrar kammade hem vinsten i Universitetsfejden (det som tidigare hette P3-turneringen). Vi har också hunnit ha Novemberstämma där vi förutom att ha fastställt nästa års budget och verksamhetsplan också tillsatte många nya ämbetsmän och fyra nya styrelseledamöter. Just tillsättningen av ämbetsmän är den allra roligaste delen av stämman på grund av att det är alla engagerade som gör att kåren lever och kan utvecklas. Missade du att söka ett ämbete och vill bli en del av kåren? Misströsta inte, nästa stämma kommer äga rum redan i början av februari!

Vi arbetar ständigt med utveckling av både kåren och juridikutbildningen. Bland annat innebär det arbetet styrelsemöten varannan vecka (som alla medlemma självklart kan komma till, håll utkik i kalendern på hemsidan), ständig kontakt med Juridiska institutionen och fakulteten. Vi har den senaste tiden, både internt och externt, haft timlånga diskussioner med anledning av #metoo och #medvilkenrätt. Kåren tar självklart avstånd från alla trakasserier, kränkningar och sexuella övergrepp. Om du någon gång har varit med om det själv eller känner någon som har varit med om det, antingen i samband med vår verksamhet eller med din utbildning, hoppas vi att du hör av dig till oss. Vi har även satt upp en idé- och problemlåda på Jontes stuga där du dels kan lämna idéer på saker som bör förbättras inom kåren men också berätta om det är något du varit med om eller sett. En liknande funktion finns på vår hemsida. Vi vill bryta dagens tystnadskultur och för att göra det behöver vi hjälpas åt tillsammans!

Hösten har i övrigt inneburit en hel del resande för presidiet. Vi har varit och hälsat på JF Göteborg och JF Stockholm vid deras respektive årsbaler. Vi tog också en sväng till Gotland för möte hos Gotlands studentkår RINDI tillsammans med de andra kårerna vid universitetet, vilket utan tvekan var ett av de bästa mötena vi har haft då det inleddes med en promenad längs havet. Fyrisån kan slänga sig i väggen jämfört med det, och vi har nu börjat utreda möjligheterna att flytta hela vår verksamhet till Gotland. Skämt och sido, vi kommer inte lämna Jontes stuga i första taget, men det var väldigt mysigt med en morgonpromenad. Det något vi verkligen kan rekommendera att ta innan pluggtimmarna börjar, detta framförallt nu när dagsljustimmarna blir färre och färre.

Nu blickar vi framåt - vad händer i kåren framöver? Förutom att vi förhoppningsvis ska försöka ha lite julledigt så har förberedelserna för nästa termin redan påbörjats. Direkt efter tentaperioden drar recceveckan igång - och vi är supertaggade på att välkomna alla nya studenter till Uppsala. Vi håller även på att planera spännande projekt och events under hela våren, men vi vill inte avslöja alla detaljer än.

Avslutningsvis vill jag, Simon, tacka för mitt år som kårens vice ordförande! Det har varit ett otroligt lärorikt, roligt men även tufft år. Att vara så priviligerad som jag har fått vara under detta år, att få vara med och bygga Juridiska föreningen under första året med kårstatus, är något jag är extremt tacksam över att ha fått ert förtroende för. Nu väntar studierna och T6 runt hörnet, men förhoppningsvis blir det en orimlig mängd glögg innan dess.

Som ni märker har vi haft en supertermin och än är den inte helt slut. Lycka till med tentaplugg och terminsavslutningar, glöm inte bort att ha lite ledigt över julhelgerna. Och framförallt: ta verkligen hand om er och cykla försiktigt!

Med mycket kärlek och vintervärme,

Agnes Emborg
Ordförande för Juridiska föreningen

Simon Alsing
Vice ordförande för Juridiska föreningen

PÅ TAL OM FÖRTAL

Om yttrandefrihetens gränser (och roliga rättsfall)

I vad som närmast kan betecknas som en folkrörelse, har människor över stora delar av världen delat med sig av sina erfarenheter vad gäller mäns strukturella och sexuella förtryck av kvinnor. Denna närmast lavinartade kampanj har mobiliserats under hashtaggen #metoo, som fick liv efter att många kvinnor trätt fram och berättat om hur de blivit sexuellt utnyttjade av den amerikanske filmproducenten Harvey Weinstein. Även här i Sverige har kvinnor pekat ut kända svenska mediemän som sexualförbrytare med långtgående följder för den svenska mediebranschen. Att dessa övergrepp uppdagas är så klart viktigt, delvis för att belysa hur omfattande dessa problem är i samhället, men även för att ge brottsoffren någon form av upprättelse. **Men kan man anklaga en annan människa för att vara brottslig utan juridiska konsekvenser?** Svaret på den frågan är förmodligen, liksom nästan alltid i juridikens värld; det beror på. Men beror på vad?

DAGENS SKVALLER

TOTAL NAKEN-CHOCK OCH ÅNGEST NÄR KUNGEN BEGICK GROVT BROTT

Gällande rätt speglar som bekant inte alltid det allmänna rättsmedvetandet och tur är väl det ibland, beroende på hur man väljer att se på saken. Samtidigt anser jag det vara värt att informera om de juridiska risker som kan vara förenade med ett sådant utpekande, om inte annat för att de som själva har blivit utsatta ska kunna ta ställning till om de tycker att det är värt risken att träda fram.

I Sverige har vi något som kallas för yttrandefrihet. Yttrandefrihet är jättebra. Yttrandefrihet är en mänsklig rättighet. Den är grundlagsskyddad, inkorporerad, och direkt tillämplig genom EU-rätten. (Kommer inte ihåg alla paragrafer, artiklar och allt vad det heter, men ni har alla läst minst ¾ av T1, slå upp det själva.)

Vad yttrandefrihet däremot inte är, är en absolut fri- och rättighet. (Det vet ni så klart också.) Det brukar heta något i stil med att den endast får begränsas med stöd i lag och att begränsningen måste vara nödvändig i ett demokratiskt samhälle. Även ett krav på proportionalitet, att begränsningen inte får vara mer långtgående än vad som är påkallat med hänsyn till begränsningens legitima skyddsintresse, brukar nämnas i sammanhanget. Kriminaliseringen av förtal är en sådan begränsning. ”Men vad är förtal för lustig liten missgärning då?”, kanske ni tänker. Nja, förmodligen har ni som läser denna tidning ganska bra koll, men att friska upp minnet är alltid nyttigt. Straffbestämmelsen om förtal återfinns i brottsbalkens 5 kap 1 § och lyder som följer:

Den som utpekar någon såsom brottslig eller klandervärd i sitt levnadssätt eller eljest lämnar uppgift som är ägnad att utsätta denne för andras missaktning, dömes för förtal till böter.

Var han skyldig att uttala sig eller var det eljest med hänsyn till omständigheterna försvarligt att lämna uppgift i saken, och visar han att uppgiften var sann eller att han hade skälig grund för den, skall ej dömas till ansvar.

För att förtalsbestämmelsen ska vara tillämplig måste följande omständigheter vara för handen:

1. En **uppgift** ska ha lämnats på något sätt, i tal, skrift, bild eller möjligtvis genom teckenspråk. (vad vet jag? ”teckenspråksförtal” har mig veterligen aldrig prövats i praxis)

2. Uppgiften ska avse en livs levande (eller under vissa förutsättningar död) **fysisk person** av kött och blod. Juridiska personer kan inte förtalas, vilket innebär att man får säga att Volvo gör usla bilar eller att IKEA:s köttbullar är cancerframkallande utan att riskera straffansvar under förtalsbestämmelsen. (Jag gör det nu och vår ansvariga utgivare kan sova gott om natten ändå.)

3. Uppgiften ska vara **ägnad att utsätta den utpekade för andras missaktning**, exempelvis genom att påstå att Alex är knarkkung eller att Gudrun ska medverka i en pornografisk bildupptagning (se rättsfall nedan).

4. Uppgiften ska ha **lämnats till annan.** Vad jag i vredesmod skriver med tuschpenna på duschdraperiet i mitt arma studentrum kan inte utgöra förtal, oavsett hur missaktande skrivelsen i sig är mot den utpekade. Ett undantag skulle möjligtvis vara att jag bjöd in ett 30-tal gäster och gav dem fritt tillträde till toaletten där nämnda duschdraperi var upphängt.

5. Även om rekvisiten för ”förtal i teknisk mening” är uppfyllda kan uppgiftslämnaren i vissa fall ändå **undgå straffansvar om uppgiften var försvarlig att lämna.** I försvarlighetsbedömningen är det egentligen ovidkommande om uppgiften är sann eller inte. Är uppgiften oförsvarlig att lämna får den vara hur sann som helst, uppgiftslämnaren riskerar ändå att nås av lagens långa arm.

Vilka uppgifter som är försvarliga att lämna om en person, beror till stor del på vem personen är. Rör uppgiften någon som sitter på viss offentlig makt (tänk statsministern), eller någon med en allmänt hög medial svansföring, (tänk kändisar med ”reality-serier” som handlar om dem själva) är spannet av uppgifter som är försvarliga att lämna i regel bredare. Givetvis kan man inte kan påstå vad som helst om någon bara för att vederbörande är en offentlig person, vilket framgår av de nedan refererade rättsfallen. Rör uppgiften Putte Persson som i hela sitt liv arbetat på en pappersfabrik i obygden och på sin höjd har omnämnts i notisdelen i lokaltidningen, får man som uppgiftslämnare vara mer restriktiv med själva uppgiftslämnandet för att inte riskera straffansvar. Om uppgiften som sådan skulle vara försvarlig att lämna, har uppgiftens sanningshalt, eller rättare sagt uppgiftslämnarens befogade uppfattning om uppgiftens sanningshalt, betydelse för om straffansvar föreligger eller ej.

I sammanhanget bör kanske även nämnas att förtal som huvudregel går under enskilt åtal. Rent konkret innebär det att,om du känner dig förtalad och vill sätta dit den du påstår har förtalat dig, då kan du inte luta dig tillbaka och förvänta dig att åklageriet tar tag i saken.

Du får helt enkelt driva processen själv. Men nog om detta, vidare till det roligaste med förtalsbestämmelsen, alla dråpliga rättsfall! Nedan och avslutningsvis kommer ett axplock av skribentens favoriter, i ingen inbördes ordning alls.

NJA 1994 s 649 - Hustlermålet

Bakgrund

Bland andra Mona Sahlin, Ingvar Carlsson och Ian Wachtmeister hade klippts in i ett fotomontage föreställandes dessa i sexuellt prekära situationer i ”herrtidningen” Hustler.

Dom

HD tyckte att de målsägande riskerade att utmålas som ”sexuellt lössläppta” samt ”perversa” och dömde till ansvar.

Kommentar

HD dömde till ansvar trots att det var uppenbart för läsaren att uppslaget var ett montage. Legendariskt rättsfall på det yttrandefrihetsrättsliga området. Den som vet hur man kan få tag i nämnda fotomontage (frågar i ett rent akademiskt syfte förstås) får gärna höra av sig till redaktionen.

NJA 2003 s 567 - Gudrun

Bakgrund

I detta fall hade Expressen hamnat i blåsväder (lågoddsare) efter att ha skrivit en minst sagt missvisande löpsedel där det påstods att Gudrun Schyman skulle medverka i en ”erotisk film” och att man enligt henne skulle ”bli kåt” av att se den. Riktigt så var inte fallet, vilket också framgick av den efterföljande artikeln. Gudrun tyckte inte om att tidningen, enligt henne, påstod att hon skulle vara med i en pornografisk film och stämde för förtal.

Dom

Ett guldkorn i rättsfallet är helt klart när HD ger sig på att definiera begreppet ”pornografisk film” såsom ”framställningar vars huvudsakliga syfte är att verka sexuellt upphetsande”. I fråga om publikationen tyckte HD inte att den var reko och dömde till ansvar.

Kommentar

Som plåster på såren fick Gudrun femtio lakan att göra något roligt för. Mycket pengar? Ja. Rimligt om man blir utpekad som sexualmoraliskt tvivelaktig i riksmedia? Ganska, om ni frågar mig.

NJA 1991 s 155 - Knarkkungen i Örebro

Bakgrund

Alex C var en framgångsrik krögare i Örebro med närområde. Örebrokuriren skulle publicera en artikel om Alex men nattredaktören råkade skriva ”Knark-kung” istället för ”Krog-kung” på löpet. Alex blev sårad och stämde för förtal.

Dom

HD gav honom rätt.

Kommentar

Kanske det dråpligaste av de dråpliga rättsfallen. Ett sådant misstag skulle en tidskrift av denna tidnings dignitet aldrig göra sig skyldig till. Å andra sidan har vi heller ingen nattredaktör.

Text: Morgan Ödman Bilder: Wikimedia Commons

- I need a lawyer, dawg. - I'm sorry. A what now?

När jag var 15 år bodde jag i München och gick på en engelsk skola. Under lektionstid var vi tvungna att be läraren om ett så kallat "hall pass" för att få gå på toaletten. En gång under en engelskalektion frågade jag vår lärare Mr. Macky om ett hall pass.

"Can I use the bathroom?" Och med bus i blick svarade han med klassikern:
"I don't know, CAN you?"
May I go to the bathroom, heter det ju. På grund av den lilla felsägningen beslöt Mr. Macky att jag gott kunde vänta till efter lektionen för att tömma blåsan. Absurt.

Det som hände mig var inte så klart inte särskilt allvarligt. Särskilt om man jämför med vad som hände när amerikanen Warren Demesme bad om att få tillgång till en advokat under ett polisförhör.

Det sjätte tillägget till USAs konstitution ger varje person rätt till juridisk rådgivning. Denna rättighet aktiveras så tidigt som vid tidpunkten för gripandet (se Brewer v. Williams). När en begäran har gjorts får ett förhör inte fortsätta förrän önskemålet om juridisk rådgivning har tillgodosetts.

När två unga flickor i oktober 2015 påstod att Warren Demesme våldfört sig på dem, togs han in på förhör. Efter ett långdraget förhör, efter upprepat nekande och efter stegrande frustration sa Mr. Demesme till slut:
"I know that I didn't do it so why don't you just give me a lawyer dog 'cause this is not what's up."

Jag vill påstå (och Louisianas Högsta Domstol backar upp mig här) att den absolut rimligaste frågan man kan ställa sig i det här läget är huruvida uppmaningen "… just give me a laywer dog" kan anses konstituera ett åberopande av rätten till juridisk rådgivning i enlighet med det sjätte tillägget, eller om det istället bör anses utgöra en önskan att få ta del av en advokat som är en hund. Någon med juridisk (border) coll(ie). En hundadvokat, helt enkelt.

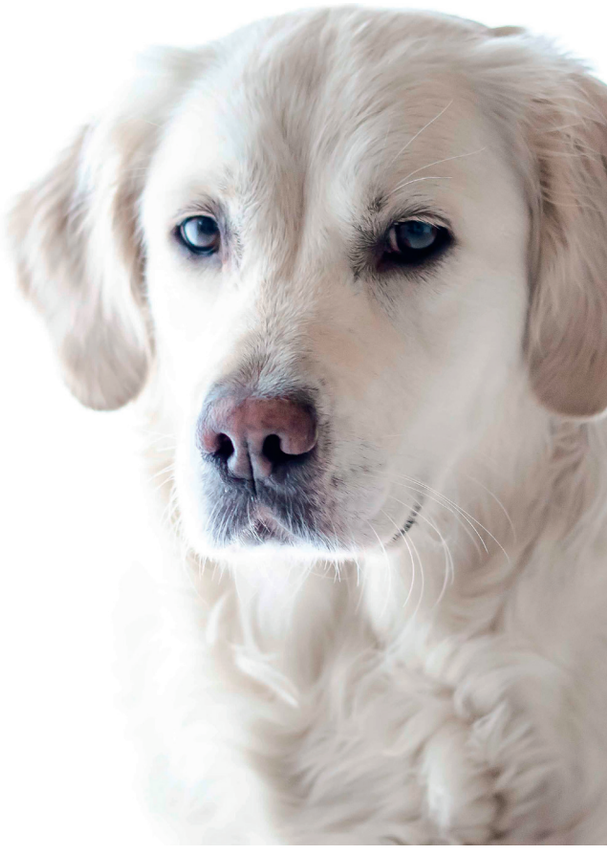

Enligt Louisiansk praxis måste en misstänkts begäran till rådgivning vara otvetydig för de förhörande poliserna för att de ska anse att förhöret måste upphöra. Poliserna menade att de inte förstod vad den åtalade menade med en "lawyer dog" eftersom de inte uppfattade en kommatering efter "lawyer" i Mr. Demesmes satsmelodi. En majoritet (6-1) i Högsta domstolen i Louisiana höll med och slog fast att ingen rättighetskränkning hade ägt rum. Helt absurt, kanske ni tänker. Inte mer absurt än vad som hände när Mr. Demesme under rättegången frågade "Can I use the bathroom?" Sex av sju domare fnös samtidigt och muttrade då: "Pff… Can… It's *may*."

Text: Jonathan Schiess. Bild: pexels.com.

Skadeståndsrätt som bränns - Liebeck v. McDonald's

Vilken juriststudent, eller för den delen lekman (Gud välsigne dem), har inte hört talas om den amerikanska kvinnan som stämde McDonald's på skyhöga belopp efter att ha spillt deras kaffe i sitt knä? Fallet brukar användas som det yttersta beviset på att alla stämmer alla i staterna och att deras rättssystem är helt "bananas". Men som vi arma jur. stud. snabbt blir varse, är det dumt att uttala sig om utgången i ett rättsfall innan man har fått bilda sig en egen uppfattning om omständigheterna och tillägnat sig domstolens resonemang. För detta notoriska rättsfall är inte alls så banalt som det har framställts i media och i folkmun. Jag tänkte därför redogöra för vad som "egentligen hände" och varför utgången blev som den blev. Kanske har ni efter att ha läst denna text en lite mer nyanserad bild av den till synes helt absurda amerikanska skadeståndsrätten.

Som ni kanske redan har listat ut var det inte bara fråga om en klantig kvinna som spillt en skvätt kaffe på sig, resulterandes i någon enstaka brännblåsa, som hämndlystet och processbenäget angrep vår favoritleverantör av fyllekäk. Händelseförloppet var i själva verket något helt annat. Vintern 1992 var 79-åriga Stella ute och åkte bil med sitt barnbarn när hon blev kaffesugen och hämtade en kopp av det svarta guldet i "McDriven" på ett McDonald's någonstans i New Mexico. När hon skulle avlägsna locket för att tillsätta en skvätt grädde, vällde det nästan 90 grader (!!!) varma kaffet ut i hennes knä vilket resulterade i tredje gradens brännskador på och kring de privata regionerna samt en nio dagar lång sjukhusvistelse. Efter händelsen kontaktade hon McDonalds för att få ersättning för sjukvårdskostnaderna, uppgående till 11 000 $, för skadorna hon ådragit sig. McDonalds vägrade och blev så småningom stämda, men bestred följaktligen all tillstymmelse till ansvar och någon förlikning överstigande 800 $ skulle man minsann inte gå med på.

Det sjuka tar dock inte slut här. Det visade sig att McDonald's hade satt i system att servera sitt kaffe så här fruktansvärt skållhett på samtliga restauranger. Anledningen var, enligt dem själva, att deras kunder ville ha det så. Det visade sig även att McDonald's under tio års tid hade blivit stämda av exakt samma anledning hela 700 gånger och spenderat nästan en halv miljon dollar på förlikningar. Ändå hade man fortsatt servera kaffe på detta absurda sätt. Juryn tyckte att McDonald's agerande var fullständigt oförsvarligt och ålade McDonald's att betala 160 000 $ i ersättning för sjukhuskostnader och lidande. Utöver det skulle Mcdonald's betala ytterligare 2,7 miljoner dollar, så kallade "punitive damages", till käranden för den totala likgiltigheten de visat inför att skador av aktuell typ kunde uppstå. Juristdomaren justerade dock ned det totala skadeståndet till 640 000 $, ett domslut som McDonald's och Stella sedan frångick i ett hemligt förlikningsavtal. Det utdömda beloppet motsvarade knappt hälften av McDonald'skoncernens genomsnittliga kaffeintäkter för en dag.

Men vad är då punitive damages? Det är en ersättningsgrund som förekommer i de flesta amerikanska delstaters rättssystem. Grundregeln är i USA på samma sätt som i Sverige att den skadelidande med skadeståndet ska hållas skadefri men inte mer. Liksom i Sverige kan då ett skönsmässigt eller schabloniserat belopp utgå för det lidande som den skadegörande handlingen har orsakat. Utöver dessa ersättningsgrunder kan det i vissa stater, bland annat New Mexico, utgå ytterligare skadestånd till den skadelidande, om den skadegörande handlingen har varit uppsåtlig, grovt vårdslös, eller annars särskilt förkastlig. Syftet med denna ersättningsbestämmelse är bland annat att straffa skadevållande bolag och privatpersoner för att på så sätt avskräcka dem från att orsaka skada. Skadeståndet ska då helst vara kännbart för svarandeparten, varför de allra största bolagen kan tvingas betala löjligt stora belopp till den de orsakat skada. Någon motsvarighet finns inte i svensk rätt. Institutet med punitive damages är närmast att likna vid en hybrid mellan kränkningsersättning, allmänt skadestånd, och företagsbot, med skillnaden att den skadeståndsgrundande handlingen varken behöver vara brottslig, särskilt lagstadgad eller i fallet med företagsboten, ska betalas till staten. Det finns argument både för och emot detta rättsinstitut men det går knappast att avfärda rakt av. För visst känns det rimligt att Stella får lite extra pengar som plåster på såren för sin minst sagt otrevliga upplevelse? Och McDonald's lär det inte gå någon nöd på.

Text: Morgan Ödman

Juristens ärkefiende: vår PM, vår promeMoriarty.

Vad är väl en PM värd utan den självförvållande stressen och den uppriktiga mållösheten att man ännu en gång börjar för sent? Föga. Låt oss försöka fånga denna känsla i ord. Och vad bättre sätt att göra det på än i diktform? Take it away, Ossian Dittmer Hvarfner.

Före inlämning

Åter dags för PM och jag slås av förfäran
När jag ser att det ska handla om medverkansläran
För terminens svårighet har gjort mig helt paff
Den skulle ju va slapp som en östermalmares straff
Istället är jag dålig på allt, och inget att ha
Mitt mindervärdeskomplex är inte ens bra

Är det här ens vad jag vill göra, det är värt en fundering
Är det rent utav dags för en omrubricering?
Kanske ska jag ta och ge tvärflöjten en chans
Eller fråga ett kloster om de har en vakans
Hänga ut folk på nätet, ja vem vet,
Varför inte lite Instagrambrottslighet?

Kanske hjälpa Putin invadera kustbandet?
Men det får man väl snart inte säga i det här jävla landet
Nej det är för riskabelt, så det kan vi utesluta,
Om jag inte får betalt med AB:n som valuta

Efter inlämning

Min PM är färdig men stressen är svår, och inte en stund får man vila.
Dikt-tjatet gör att jag sliter mitt hår, vad det klagas in i det febrila.
Snart pryds väl min hjässa av Donalds tupé, men inte blir det en bättre dikt för de'.
Det tar faktiskt tid att tänka ut en idé, i vart fall en som är lagom kliché.

Jag är inte långsam för att jag är slapp, utan för att få mer tid på mig att komma ikapp.
Och det är faktiskt ett godtagbart skäl, men vill ni ha en bättre förklaring så okej, nåväl.
Jag menade aldrig att vara i dröjsmål, men lärarn' som rätta min PM var snål.
Så jag sa till honom med ett lätt vrål, "Räkna om allt, det här är too close to call"
Ärligt talat borde han sluta denna fight, jag kan aldrig ha fel, jag har "alt-right"
Fakta är ju inte ens längre en grej, om det funkar för Trump så varför inte för mig?
Men inga protester har blivit bönhörda, och med det är även mina chanser förstörda.
Jag byter nog bana, för snart blir jag arg, och doktorerar i Broscience med en uppsats om kvarg.
Så håll tummarna för mitt betyg, det är det enda jag säger, kom ihåg att one like = one prayer.

Är du vår nya sommartrainee?

Varje sommar erbjuder vi ett 30-tal juriststudenter möjligheten att prova på rollen som affärsjurist vid något av våra kontor i Sverige. Rekryteringen till programmet börjar i november. För mer information besök mannheimerswartling.se/karriar och facebook.com/mannheimerswartling.

VÄLKOMMEN MED DIN ANSÖKAN!

MANNHEIMER SWARTLING

Studierådet - #medvilkenrätt

#metoo. Startskottet. #tystnadtagning. Det sprider sig. #visjungerut. #vidansarut. Sedan även… #medvilkenrätt. I vår framtida bransch.

Jag tror inte jag var den enda som blev väldigt tagen av alla hashtags. Självklart visste jag att det var illa. När jag började flera mornar i november med att läsa kvinnors vittnesmål och vad de utsattas för, fick jag ett wake-up-call och framför allt kändes november mörkare än vanligt. Det var många tankar som väcktes. Vill jag in i en bransch där så många kvinnor bevittnat om hemska arbetsförhållanden? Är juristbranschen värre än någon annan bransch? Eller är det lika illa i alla branscher, i alla städer, på alla jobb? När händer det mig?

Jag blev tillagd i gruppen ”Juristupproret” som fylldes av kvinnor och på några dygn var vi över 12 000. Vilken pepp, vad kvinnor stöttade varandra, vilka hejarop och vilken stämning som skapas när kvinnor går ihop och ryter ifrån. Inläggen i gruppen innehöll högt och lågt, personers egna erfarenheter, uttalanden i media, personer som ville få till förändringar på sin arbetsplats och andra personer bad om hjälp och stöd.

Fylld av energi från gruppen, men samtidigt med en stor klump i magen började självrannsakan. Vad har jag sett? Vad har jag bevittnat? Vad gör jag för att det ska bli bättre?

Jag tänkte också tillbaka på mötet med utbildningsutskottet, när jag och studiebevakare Agnes Emborg såg att mer än tio studenter kände sig kränkta under en terminskurs, enligt kursutvärderingarna. Vi uppmärksammade detta och det konstaterades att det givetvis inte var bra, men det var svårt att göra något åt. Jag tittade på pappret. Jag kunde inte släppa blicken från siffran 10. 10 studenter. 10 studenter på en terminskurs. Nästan en halv seminariegrupp kände sig kränkta. Jag kände klumpen i magen, samma klump som uppstod när jag läste tidningen. Är det verkligen så illa? Jag kunde inte låta bli att fundera på vilka som stod bakom dessa siffror. Vad var det som hade hänt? Vem hade utsatt dem för dessa kränkningar? Var det lärare, andra studenter, eller annan personal?

Jag och Agnes ställde frågan om och om igen, **vad gör ni åt detta?**

Jag tror att det är viktigt att vi studenter under juristprogrammet bestämmer oss för hur vi bemöter, behandlar och förhåller oss till varandra. Jag tror att vi redan nu måste vara tydliga med vad som är rätt och vad som är fel. Jag tror att vi här och nu sätter ribban för hur vi får det i framtiden. Det är slut med tystnadskulturen. Vi nöjer oss inte längre med att locket läggs på och allt tystas ner. Vår generation jurister ska kräva mer.

Juridiska Studierådet har daglig kontakt med fakulteten, institutionen och lärarna. Vi har de resurser, medel och verktyg som krävs för att göra skillnad. Vi kommer aldrig sluta pressa lärarna att aktivt arbeta för att öppet klimat där alla är välkomna här på programmet. Vi kommer aldrig rycka på axlarna när vi ser att nästan en halv seminariegrupp känner sig kränkta.

Om du blir illa behandlad, kränkt eller sexuellt trakasserad ska du enligt institutionen kontakta prefekt, kursföreståndare eller annan lärare du har förtroende för. Glöm inte bort att du framförallt kan vända dig till oss, så hjälper vi dig.

Jag har blivit kränkt eller illa behandlad under min utbildning. Vad gör jag?

1. Vill du anmäla det som hänt till oss? Gå in på JF:s hemsida, jf-uppsala.se. Under fliken “utbildning” och rubriken “problem” hittar du ett formulär där du kan beskriva vad som hänt. Studiebevakaren kommer sedan hjälpa dig och tillsammans kan vi bestämma hur ni vill arbeta vidare. Du väljer själv vilka kontaktuppgifter du vill lämna, du kan alltså skicka in det du vill skriva helt anonymt.

2. Kontakta ditt terminsskyddsombud. Terminsskyddsombuden har, likt studiebevakaren, skrivit under sekretessavtal. Allt som mejlas till dessa kommer därför stanna där. Information om dig,

personen som kränkt dig och vad som hände kommer inte spridas vidare. Terminsskyddsombudet kommer i samråd med dig kontakta studiebevakaren och jobba vidare med detta. Terminsskyddsombuden tar även emot åsikter om utbildningens innehåll och kvalitet.

Vad händer sen?

När vi fått informationen och ditt godkännande kommer vi, tillsammans med dig kontakta prefekten vid Juridiska institutionen. Därefter kommer vi kräva att lämpliga åtgärder vidtas. Detta görs utifrån universitetets handlingsplan ”Riktlinjer för åtgärder mot kränkande särbehandling”.

Juridiska Studierådet håller dessutom på att ta fram en intern handlingsplan för hur vi ska arbeta med dessa frågor, så att alla studenter känner sig trygga med att vända sig till oss. Under början på nästa år kommer vi bjuda in alla studenter till en diskussion för hur och vad vi kan göra ännu bättre samt hur vi kan arbeta med frågan. Håll utkik på vår Facebooksida och JF:s hemsida efter mer information och ett event.

November blev nog extra mörk i år. Klumpen i magen efter att ha läst alla vittnesmål följde med mig till Munken flera dagar. Men, hörni, vet ni vad? Jag tror att detta är början på något stort. Det är nu det vänder.

/Caroline Edwall
Ordförande Juridiska Studierådet

KONTAKT

ordf@jf-uppsala.se
Studiebevakare Agnes Emborg

ordf.stud@jf-uppsala.se
Ordförande Caroline Edwall

viceordf.stud@jf.uppsala.se
Vice ordförande Olivia Möller

Skyddsombud

grundar-ombud@jf-uppsala.se
Jakob Hambert, Juridiskt grundår

t1-ombud@jf-uppsala.se
Michaela Larsson, T1

t2-ombud@jf-uppsala.se
Ebba Hamrin, T2

t3-ombud@jf-uppsala.se
Andreas Skjöldebrand, T3

t4-ombud@jf-uppsala.se
Anna Nilsson, T4

t5-ombud@jf-uppsala.se
Anna Liliebäck, T5

t6-ombud@jf-uppsala.se
Sanna Lundgren, T6

Fördjupningskurser: ordf@jf-uppsala.se
Studiebevakare Agnes Emborg

SE PÅ FAN

EN INTERVJU MED MUNKEN MEMES

MUNKEN MEMES

Press Judicatas biträdande chefredaktör Morgan Ödman har, som första företrädare för ett nyhetsmedium, intervjuat en av upphovspersonerna bakom Juristprogrammets egna internetsuccé, Munken Memes. Samtalet kretsade kring memeskapande, humoristiska ambitioner och lunchtimmen på Munken.

En halvljummen dag i september dök en meme upp i mitt Facebook-flöde som endast kunde vara påkommen av en juriststudent vid Uppsala universitet. Memen belyste det humoristiska i att den absoluta lejonparten av alla förarbeten, doktrin och praxis på sakrättens område har skrivits antingen av, eller med hänvisning till, vår uppsaliensiska husgud Torgny Håstad. Memen var signerad facebook-sidan Munken Memes, som sedermera snabbt blommade ut till att bli juriststudentens mesta och bästa källa till igenkänningshumor. Sedan dess har den skänkt goda skratt till sin alltjämt växande följarskara. Jag och MemeMaster96, sidans admin, sätter oss i Ekonomikums sterila studiemiljö och jag försöker formulera mina frågor. Jag blir först nyfiken på hur de kom på idén och varför de bestämde sig för att sjösätta sidan.

– Jag och mina vänner kommunicerade mycket med memes rörande vår studiesituation och jag tänkte att kunde vara lite roligt att göra något med dem. Jag tror det var Mr. Miracle Memes som droppade namnet på sidan under en eftermiddagsfika på Munken, ironiskt nog.

Trodde ni, när gruppen startades, att den skulle få så stor spridning bland uppsalajurister som den faktiskt fick?

– Det var väldigt förvånande. Jag blev jättepaff när sidan fick 300 likes första veckan. Vi trodde inte så många andra än kompisar skulle följa den. Pseudonymerna kom till mest som säkerhetsåtgärd för den händelsen att sidan skulle bli en flopp. Nu har pseudonymerna kommit att bli mer av en rolig grej.

Vad tror ni är de bakomliggande förklaringarna till att sidan har spridit sig som en löpeld bland studenterna på juristprogrammet?

– Jag tror den allra största förklaringen till sidans framgång har varit just igenkänningshumorn. Juriststudenterna känner igen sig i de trångmål och absurditeter som memesen belyser. Jag upplevde även att det fanns ett sug efter lite pricksäker internhumor på programmet.

Var kommer idéerna ifrån?

– I början var det mest den närmsta vänkretsen som försåg sidan med sitt innehåll, men numer skickar studenter på alla möjliga terminer in memes till gruppen. Min roll har alltmer blivit att sålla bland memesen som kommer in för att se till att det vi publicerar är roligt, träffande och att många studenter kan relatera till det.

Har ni något högre syfte med sidan?

– Sidan har sakta men säkert även börjat dra till sig uppmärksamhet från studenter på andra universitet. Ett eventuellt nästa steg vore att försöka bredda humorn så att även juriststudenter på andra universitet kan uppskatta och känna igen sig i humorn som förmedlas.

Redaktionen tackar Munken Memes för deras medverkan i denna intervju och önskar dem ett stort lycka till i sina fortsatta strävanden att sprida skratt bland juriststudenter.

Press Judicata presenterar: Alternativa förslag till ny ordförande i Högsta domstolen

Text: Magnus Jansson

Allt gott måste komma till ett slut förr eller senare. I Stefan Lindskogs fall rör det sig om 2018, när han går i pension och lämnar uppdraget som Högsta domstolens ordförande öppet – för övrigt samtidigt som chefsposterna i Högsta förvaltningsdomstolen och Svea hovrätt också är lediga. Ansökningsperioden har förvisso gått ut, men det stod öppet för alla att söka. Trots det kom det bara in två ansökningar, från justitieråden Toijer och Eka. Vi på Press Judicata tycker att det är lite tråkigt att det är mindre konkurrens om en av Sveriges mäktigaste poster än om en heltidstjänst på Espresso House i S:t Persgallerian. Därför vill vi härmed lansera några alternativa kandidater som regeringen förhoppningsvis kan ta i beaktande när de utser en efterträdare till Stefan Lindskog.

THOMAS BODSTRÖM
De rent formella kvalifikationerna, med en justitieministerpost som främsta fjäder i hatten, är det uppenbarligen inget större fel på. Han har uppenbarligen inga problem med att bli utnämnd till mer eller mindre prestigefulla uppdrag trots hans inblandning i pensionssoppan Allra. Han är dessutom tillgänglig på arbetsmarknaden sedan utnämningen till landshövding i Stockholms län drogs tillbaka. Som om inte det vore nog argument för Bodström finns det närliggande praxis som talar för hans sak; slå upp ”Raineraffären” och låt er slås av hur förträfflig en utnämning av Thomas Bodström skulle vara.

ZLATAN IBRAHIMOVIC
Visserligen är tanken att stämningen i domstolen ska vara kollegial och att beslutsfattandet ska vara kollektivt. Samtidigt saknar HD uppenbarligen lite hybris sedan Torgny Håstad gått i pension. För att få tillbaka lite självförtroende borde man plocka in Zlatan, som ju ändå börjar gå mot refrängen i sin fotbollskarriär. Det skulle också ge domstolen lite välbehövlig mångfald. I och med den tynande tillvaro som vår högsta domstol för i media jämfört med t. ex. den amerikanska så skulle det heller inte göra något med en ordförande som säljer lösnummer. Att Zlatan stämmer in på det sistnämnda torde inte ens hans *haters* kunna förneka.

CAMILLA LÄCKBERG
Som HD-domare krävs att man kan skriva mycket och fort. Det kan onekligen Camilla Läckberg, som ju pumpar ut böcker snabbare än det ploppar ut grodor ur munnen på Donald Trump. De mediala aspekterna är lika aktuella för Läckberg som för Zlatan. Vad gäller kunskaper och dylikt så har hon ju också varit gift med en polis – och är således närmast överkvalificerad.

GÖSTA WALIN
”Men han är ju död!” säger ni. Men hur är det egentligen med den saken? Min egen uppfattning är att historien om Walins död medelst läroboksförfattande egentligen bara är en täckmantel. Istället för att vila i frid har justitierådet emeritus rest jorden runt och skrivit recensioner för Lonely Planet, vilket får ses som en välförtjänt semester. Nu är han redo att återta sin rättmätiga plats i Bondeska palatset 58 år efter sin avgång.

HÅKAN ANDERSSON
Ärligt talat – moderna prejudikat är inte alltid så värst underhållande att läsa. De är sakliga och tydliga, visst, men man kan inte komma ifrån den unkna doften av svensk förvaltning som hänger över vår högsta domstols skrifter idag. Nej, HD behöver lite norrländskt blod som vet hur man får en text att bli levande. Aldrig mer skulle vi behöva genomlida plågsamt korta rättsfall – all läsning skulle istället bli en ren njutning. Tjuren Bull kan inte ha fel: Håkan Andersson 4 President.

Your career. Our passion.

You have a goal: a career step that takes you further. We have a promise: to reward your commitment by investing in your skills and development. Here at Roschier we are advisors with a strong purpose. Determined and ambitious people who rise to the challenge and never stop learning. Who get deeply involved, dig in, and don't give up until we succeed. Who ensure advice that reaches beyond the obvious by working closely with our clients, making their reality our own. Does that sound like you?

Look no further. Take a look at www.roschier.com

ROSCHIER

Lagen om näringsförbud: En tandlös tiger

Text: Armin Khajehdehi

Aktiebolag är en effektiv företagsform för dem som vill bedriva näring. Med den företagsformen medföljer även stora friheter, såsom att man inte har något personligt betalningsansvar, som huvudregel. Med frihet följer ansvar, sägs det. Därför är min avsikt med den här artikeln att belysa den problematik som finns kring aktiebolagsformen, i synnerhet problematiken kring den bristande kontroll som råder.

Ett mindre uppmärksammat samhällsproblem är att det idag finns många aktiebolag registrerade med företrädare, som avser att driva oseriösa rörelser. Det har i och för sig uppmärksammats att det finns ett problem i både dagspressen och diverse samhällsnyttiga TV-program.

Idag kan i princip vem som helst som har ett startkapital registrera ett aktiebolag. Det görs ingen lämplighetsbedömning på de personerna som ansöker om att få registrera ett aktiebolag. Den enda kontrollen som görs är att stiftaren inte är ålagt näringsförbud, inte är underårig, inte har förvaltare eller är i konkurs. I övrigt är det så att säga fritt fram.

Det innebär att även den som har haft flera bolag i konkurs kan starta ett nytt aktiebolag. Det i sig är naturligtvis inget hinder, så länge man uppfyller de allmänna kraven vid registrering av bolag, som vinstmaximeringsprincipen, eller i övrigt villkoren för registrering. Problemet som uppstår är istället hur man hanterar den situationen att en person som avser starta ett aktiebolag gör det med onda avsikter och ändå tillåts driva näring.

I nuläget kan alltså en person, som låt säga har 40 konkurser i bagaget, tillåtas att skapa ytterligare ett aktiebolag, utan att någon närmare granskning görs av personen ifråga.

Att det råder näringsfrihet råder det ingen tvekan om och så bör det förbli. Det finns dock en känd problematik att aktiebolag utnyttjas för att på så vis dra fördelar av att man kan undgå personligt ansvar. Att det finns skadeståndsregler i ABL hindrar inte att starta nya aktiebolag.

Det finns dessutom en bestämmelse i aktiebolagslagen, där det explicit framgår att man inte får välja en styrelseledamot som inte avser att ta del av verksamheten. Den bestämmelsen är straffsanktionerad.

Syftet med regleringen är att motverka ”målvaktsförhållanden”. På det här viset ska man kunna ålägga målvakterna näringsförbud, eftersom de inte lever upp till de krav som ställs på en styrelseledamot, vilket i längden kan leda till att man åsidosatt sina skyldigheter.

Exempel: En VD har systematiskt försatt sina cirka 40 aktiebolag i konkurs, antingen genom egen ansökan eller på begäran av Skatteverket. Ansökan om företagsbildning till vart och ett av de 40 bolagen gjordes också med samma namn, det vill säga i VD:s namn.

Ändå fanns inget beslut om näringsförbud på VD:n. Att han har varit en så kallad ”målvakt” råder det ingen tvekan om. Det innebär också att utan näringsförbud kan han (läs: vem som helst) bilda hur många aktiebolag hen vill, som stiftare. Det framgår också av 1 kap. 3 § ABL att man på så vis undgår personligt betalningsansvar.

Det som krävs är att ett aktiekapital, om 50 000 kronor, tillförs. Sedan är det fritt fram att härja.

Nu kan man lättare se en brist i lagen. Man kan också fråga sig vad syftet är med att en målvakt ska åläggas näringsförbud och hur effektivt det egentligen är. Att en målvakt åläggs näringsförbud är kanske inte det största problemet. Målvakten är ofta en person utan någon som helst koppling till den aktuella kriminaliteten. Hen figurerar bara med sitt namn på diverse handlingar, för att på så vis dölja de ”som faktiskt utövar bestämmande inflytande i näringsverksamheten”. Det är därför ganska fruktlöst att besluta om näringsförbud på en målvakt. Det hindrar inte personen bakom att ”anlita” en ny målvakt, som kan utnyttjas för kriminella ändamål.

DET SOM KRÄVS ÄR ATT ETT AKTIEKAPITAL, OM 50.000 KRONOR, TILLFÖRS. SEDAN ÄR DET FRITT FRAM ATT HÄRJA.

Som jag har anfört ovan är det kontrollen och tillsynen det brister i. Vem som helst kan starta ett aktiebolag, utan att det sker någon närmare kontroll eller lämplighetsprövning.

Det är också baksidan för konsumenterna. Att driva en konsumenträttslig tvist skulle naturligtvis leda till framgång – i sak. Juridik handlar dock inte om att ha rätt, utan om att få rätt. Med det menar jag: att vinna en tvist men själv stå för sina rättegångskostnader är ingen seger i sig, om motparten ändå har gått i konkurs.

Om lagstiftaren skulle uppmärksamma den här bristen kan man slå två flugor i en smäll. För det första lyckas man på ett mer effektivt sätt säkerställa konsumenters rätt, genom att inte tillåta vissa aktörer på marknaden. För det andra upprätthåller man förtroendet för rättsstaten genom att agera kraftfullt mot oseriösa företag – och på så vis även komma tillrätta med snedvriden konkurrens på marknaden.

Med en bristande kontroll och bristande tillsyn uppstår dessa problem. Det bör införas bättre kontroll mot personer som på ett systematiskt sätt utnyttjar vissa företagsformer. En utredning om näringsförbud bör göras redan vid ansökandet av att få sitt bolag registrerat, om det finns skäl för en sådan utredning.

På vilket sätt undanröjer man eventuella skadehärder med aktuell lagstiftning, är frågan jag ställer mig.

Av den anledningen vill jag nog påstå att lagen om näringsförbud är en tandlös tiger. En tandlös tiger avskräcker ingen.

Lunchjuristen recenserar: Melrose Café

I Luthagen har ett nytt café öppnat på Skolgatan, nämligen Melrose Café, som jag är sugen på att testa. Cafét är inrett med mycket kakel och kitschig inredning. Förutom en staty på en korsfäst kvinna är det fullt med kannor och kastruller i koppar eller mässing. Oavsett vad man tycker om inredningen så är det en diametral skillnad mot tobaken som låg i lokalen tidigare. Den var något av en institution eftersom det fortfarande gick att hyra film där. Uppenbarligen fungerade inte affärsidén och Melrose café tog över. Priserna, utbudet (som består av kakor, smoothies, varma mackor, pajer och sallader), klientelet och inredningen är alltså precis vad man förväntar sig av ett sådant här ställe. Inga överraskningar alls.

Jag beställer en räksallad för 135 kr där te, kaffe eller läsk ingår. Salladen är fräsch och räkorna goda. Det var en ganska generös portion räkor också. Utöver detta innehöll salladen en tyvärr omogen avokado, picklad rödlök, citron, rädisor, ägg och en sås som troligen var gjord på majonnäs. Picklad rödlök har utan tvekan blivit på modet och många salladsmakare tror att så länge man kastar in lite picklad rödlök så blir det en fantastisk sallad. Sanningen är tyvärr att picklad rödlök inte passar särskilt bra i en räksallad och är ganska fantasilöst.

En sak skiljer däremot Melrose Café från standardcaféet, de har nämligen ett serveringstillstånd för alkohol. Vem tillhör då caféet, lattemorsorna eller de lokala A-lagarna? Vid mitt besök hade lattemorsorna helt klart övertaget, samtidigt bör påpekas att jag åt en tidig lunch. A-lagarna hade troligen inte vaknat eller så satt de på Palermo och planerade sin offensiv. Helt klart är att det rör sig om två grupper med starka viljor. Vilken grupp som slutligt segrar i slaget om Melrose Café får vi nog veta om cirkus ett år. Oavsett om man föredrar en latte eller stor stark till frukost är tiden att forma Melrose Cafés framtid nu.

Betyget blir :

B +

Bild: pixabay.com. Bilden har inget med den aktuella restaurangen att göra.

Välkommen till en stor byrå i mindre format.

Det är krävande att arbeta på affärsjuridisk byrå – inte minst hos Gernandt & Danielsson. Men det är också oerhört roligt och utvecklande. På Gernandt & Danielsson får du den stora byråns alla fördelar. Du får jobba med stora och komplexa uppdrag, i nära samarbete med några av Sveriges högst ansedda affärsjurister. Samtidigt är byrån inte större än att alla lär känna varandra. Du blir sedd som individ och får ta ansvar från dag ett.

Sedan starten för drygt 25 år sedan har vi byggt upp en unik kvalitetskultur där kunskap, granskning och ifrågasättande värderas högt. Hos oss arbetar du nära delägare och andra seniora jurister. Och vår erfarenhet är att du vinner på att jobba med flera rättsområden, inte bara ett. Allt detta gör att du växer snabbare in i advokat- och rådgivarrollen.
Är du rätt för oss, och vi rätt för dig? Hör av dig så ser vi om vi kan utvecklas ihop.

LÄS MER OM EN KARRIÄR HOS GERNANDT & DANIELSSON PÅ WWW.GDA.SE ELLER FÖLJ OSS PÅ FACEBOOK.

Gernandt & Danielsson

Hamngatan 2, Box 5747 · SE-114 87 Stockholm

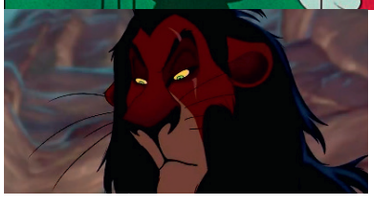

WALT

ur ett straffrättsli

Disneyfilmer har förgyllt allas våra barndomar, men tänk
Press Judicatas redaktion gjort. Här kommer ett långt ifrån uttö

Pinocchio – Stulen eller människorövad?

Det dockmakaren Geppetto önskar sig mer än nånting annat är en son. En dag snickrar han därför ihop Pinocchio som senare får liv av en god fe. Fen lovar Pinocchio att förvandla honom till en riktig pojke om han visar mod, ärlighet och osjälviskhet. En dag blir han kidnappad/stulen av den onde Stromboli och tvingas uppträda på cirkus. Det är obestritt att Stromboli gör sig skyldig till brott här. Dn något filosofiska frågan är emellertid vilket brott han begår.

Det givna synsättet är att se bortförandet av Pinocchio som stöld enligt BrB 8:1. Stromboli har tveklöst uppsåt att tillägna sig Geppettos flisdocka, vilket innebär ekonomisk skada (tänk bara hur många timmar Geppetto sandpapprat och slitit). Pinocchios ansenliga marknadsvärde som samlarobjekt råder det heller ingen tvekan om.

Men brottsrubriceringen för åklagaren kompliceras om man förmänskligar plankpojken Pinocchio. Han kan trots allt tala. Han visar även prov på djupt mänskliga egenskaper som mod, ärlighet och osjälviskhet. Gränsdragningen blir dock svår i och med att fen uttryckligen säger att hon kommer att förvandla honom till en riktig pojke om han uppfyller hennes något godtyckliga krav på att förtjäna sin mänsklighet (jag förstår Disneys sensmoral, men ändå).

Ser man dock Pinocchio som en riktig pojke i juridisk mening kan man se det som att den onde Stromboli gör sig skyldig till människorov enligt BrB 4:1. Syftet med bortförandet av Pinocchio är att tvinga honom att uppträda på cirkus som någon jäkla narr i julgranstappning, vilket får räknas som tjänst i bestämmelsens mening. Oavsett hur åklagaren väljer att utforma gärningsbeskrivningen går det att slå fast att Stromboli kommer att spendera de kommande julaftnarna i finkan.

Dom: SKYLDIG.

Den bortklippta dockan i Tomtens verkstad

Det är lätt att få intryck av att de flesta i Jultomtens verkstad regelbundet pudrar sina näsor med snö, om ni förstår vad jag menar. Alltså, jag är inte den som är den. Jobbar man efter en så tight deadline som nissarna och de andra gör, förstår jag att det kan uppstå ett behov av en och annan energiskjuts.

Emellertid kan vi bara spekulera kring eventuella narkotikabrott. En mer konkret situation är däremot problematiken kring dockan som stämplar ett ”OK” på sin bakdel.

BrB 15:11 anger att, den som i ett intyg lämnar osann uppgift om vem han eller hon är döms, om åtgärden innebär fara i bevishänseende, för osant intygande. När tygdockan stämplar sig själv, lämnar hon ett intyg (sin tygbakdel) om att hon är tomtens kvalitetssäkrade produkt. Detta är en osann uppgift. Det är bara tomten som är behörig att kvalitetssäkra på det sättet.

Dom: SKYLDIG.

Frollo från Ringaren i Notre Dame tillade för egen del: Andra i verkstaden kan ha förmått tygdockan att begå brottet. Stämpling till stämpling kan alltså inte uteslutas.

Disney

sligt perspektiv

änkte ni på hur många brott som begåtts i dem? Det har ttömmande urval av några förseelser. Mörkertalet är dock stort.

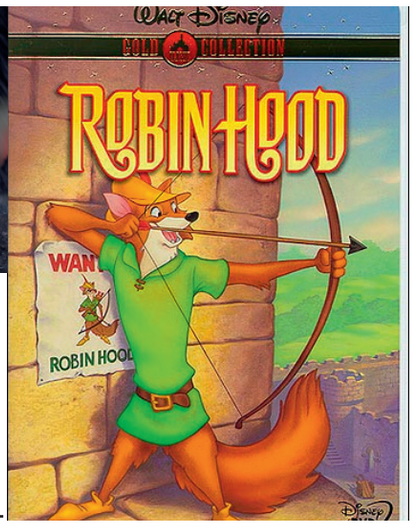

Aladdin och (hungers)nöd

Den charmiga gatpojken från Agrabah tycks ha en liberal inställning till äganderätten. Till hans försvar är han emellertid inte den mest välbeställde av Agrabahs medborgare.

Aladdins små klammerier med rättvisan är för övrigt heller inte beroende av några särskilt allvarliga lagöverträdelser. Endast lätt klåfingrigt roffar han åt sig av bröd från försäljningsstånden i sin hemstad och gör sig därmed skyldig till stöld enligt BrB 8:1. Men förmodligen är förmögenhetsvärdet på det stulna brödet så litet att brottet är att bedöma som ringa, (BrB 8:2). Och visst känns det snöpligt att den ack så välmenande Aladdin, som endast stjäl för att äta och hjälpa andra nödställda i samma situation, ska behöva förlora sin hand till den burdusa Agrabahtiska ordningsmakten? Är det verkligen rimligt? Kanske finns det en ansvarsfrihetsgrund att tillgå!

Nödbestämmelsen i BrB 24:4 gör att annars brottsliga handlingar kan gå ostraffade om de med hänsyn till farans beskaffenhet är försvarliga. Faran för Aladdin är risken att försmäkta av hunger om han inte får i sig den lilla näring han kan komma över genom sina små tillgreppsbrott.

Trots att hungersnöd inte prövats i praxis, borde den ringa brottslighet han gör sig skyldig till vara att anse som begången i nöd. Vi säger: ”Ät alla meloner och äpplen ni kommer åt, Aladdin och Abu! Ät!”

Dom: EJ SKYLDIG.

Robin Hood och tillgreppen av de lagstridiga beskattningsintäkterna

Den orättmätige härskaren av England, Prins John, driver i sin girighet in så höga skatter att han får marginalskattesatserna i 70-talets Pomperipossasverige att blekna. När hans djupt skuldsatta undersåtar inte mäktar med att betala blir de rättsstridigt frihetsberövade.

Robin Hood och hans pälsklädda vänner vägrar finna sig i detta och bereder sig tillträde till prinsens skattkammare för att återförena rikedomarna med deras ägare. Sättet som prinsen, i kungens frånvaro, väljer att driva in skatterna på måste antas strida mot den grundlagsskyddade äganderätten i RF 2:15. Men att återta egendom som någon annan har i sin besittning utan att vara rättmätig ägare kan ändå vara brottsligt.

Eftersom vi konstaterat att Prins Johns besittningstagande av skattemedlen är rättsstridigt kan han heller inte vara rättmätig ägare, (olaga fång är ofång!) och brottsrubriceringen för Robin och hans mullevänners handlingar blir alltså inte stöld. Eftersom Hood är en riktig helylleräv får han anses agera å de felaktigt beskattades vägnar, varför det ligger närmast till hands att rubricera brottet som självtäkt enligt BrB 8:9.

Som tur är blir han och hans vänner benådade (RF 12:9) av kung Lejonhjärta (regeringen).

Dom: OO-DE-LALLY, EJ SKYLDIG!

Långben och Musses husvagn - trafikbrott?

1 § lag (1951:649) om straff för vissa trafikbrott (trafikbrottslagen, TBL) stadgar att en vägtrafikant eller den som någon annanstans än på väg för ett motordrivet fordon som i väsentlig mån brister i den omsorg och varsamhet som till förebyggande av trafikolycka betingas av omständigheterna döms för vårdslöshet i trafik. För grovt brott krävs enligt paragrafens andra stycke att sagda trafikant gör sig skyldig till grov oaktsamhet eller visar uppenbar likgiltighet för andra människors liv eller egendom.

Att lämna en bil utan förare, som Långben gör vid middagen, torde i sig vara att brista i omsorg och varsamhet med tanke på risken för trafikolyckor. Omständigheterna indikerar förvisso inte att den tilltänkta färdvägen skulle innehålla någon form av mötande trafik eller korsningar. Bergsvägen som husvagnen färdas på till följd av Långbens handlande innefattar såväl ”körning” mot enkelriktat som järnvägskorsningar, dessutom vid flera tillfällen (enligt den ocensurerade versionen). Därmed är bristerna rimligen väsentliga.

Att låta bilen färdas förarlös utan moderna system för detta kan för övrigt möjligen vara allvarligt nog för att utgöra vårdslöshet i trafik oberoende av vilken yta man rör sig på. Och skulle det ändå inte räcka, så går det inte att komma runt lossningen av släpet. Redaktionens bedömning är att rekvisiten för grov vårdslöshet i trafik är uppfyllda.

Då har vi inte ens gått in på trafikförordningen, dess regler om maxvikt för släp och husvagnar. Och elsäkerhetsregler ska vi inte ens prata om...

Dom: SKYLDIG.

Musse Piggs och Plutos (olovliga) julgran

Att hugga ner naturföremål för tanken till åverkan. Enligt 12:2a BrB ska den som i skog eller mark olovligen tar t. ex. växande träd dömas för åverkan – men bara om brottet är att anse som ringa. Det bör dock samtidigt noteras att Musse tar med sig trädet hem, uppenbarligen med uppsåt att tillägna sig det (=använda det som sin egen gran). Förutsatt att granen stod på annans mark rör vi oss därmed snarast i tillgreppsbrotten – att få sin gran nedhuggen innebär ju ekonomisk skada, vilket också är ett rekvisit för stöld. Inget talar heller för att Musse Pigg skulle ha uttrycklig tillåtelse att hugga ner granen; den som tittar noga ser att den tycks stå utanför hans tomt.

Även om ingen omständighet talar för att en vanlig gran skulle vara värd mer än 1000 kronor (NJA 2009 s. 586) är denna riktlinje endast något som ska tillämpas i motsvarande butiksstölder. I fallet har Musse Pigg planerat brottet i viss detalj, vilket talar för att det ska räknas som stöld av normalgraden enligt BrB 8:1 och inte ringa stöld enligt 8:2. Det är dock svårt att bedöma ifall detta vore tillräckligt för att höja brottets svårighetsgrad. Att brott har begåtts står oavsett utom rimligt tvivel.

Dom: SKYLDIG.

(Trots jordekorrarnas provokationer torde Pluto också ha gjort sig skyldig till upprepade fall av olaga hot; denna fråga behandlas dock inte här av utrymmesskäl.)

Zootopia - Judy Hopps och de rättsosäkra ingripandena

I Zootopia kan vi inte undgå att bli lite imponerade och fascinerade av kaninpolisen Judys oortodoxa metoder för att få bukt med brottsligheten i staden. De rättsstatsvurmande sidorna hos oss på redaktionen medför dock att vi inte kan undgå att bli lite bekymrade av hennes diverse bravader.

När Judy och räven Nick formar en ohelig allians för att utreda mysterierna kring Zootopias försvunna däggdjur drar sig inte Judy för att begå hemfridsbrott, tillika göra sig skyldig till brottsprovokation och därmed tjänstefel enligt BrB 20:1, allt i ett svep, när hon kastar in sin morotsinspelningsgrunka (i brist på en bättre term) på maffiabossen Mr. Bigs fastighet.

Detta ser ut att göras i syfte att få Nick att begå olaga intrång alternativt hemfridsbrott (om det nu inte är en fabriksfastighet vilket vår okulärbesiktning på platse..- ehem, av filmen gett som troligt resultat) jämlikt BrB 4:6 när han klättrar över stängslet för att hämta den, vilket i sin tur ger Judy incitament eller ”probable cause” som det så fint heter för att själv ta sig in utan något tillstånd till en reell husrannsakan. Därutöver framgår klart att Judy inte bär reglementsenlig uniform såsom basuniform för polispersonal definieras enligt fjärde kapitlet i myndighetsföreskriften RPSFS 2013:8 FAP 798-1. Detta eftersom Judy konstant underlåter att bära antingen svarta kängor eller skor, samt för det mesta av tiden saknar huvudbonad i form av mössa, keps eller båtmössa, och därmed bryter mot 3:2 samt 3:11 samma föreskrift.

Vi drar oss dock av någon icke-motiverbar anledning (kåranda i Kevins fall, månne) för att lägga Judy något uppsåt och grovt handlande till last, så grovt tjänstefel enligt BrB 20:1 andra stycket kan nog en enig redaktion skona henne från.

Dom: BAD COP - SKYLDIG SOM F*N!

Lejonkungen – Högmålsbrott och eventuellt brott mot rikets säkerhet

Något redaktionen först måste klargöra är vad vi insåg när vi scrollade upp och ner längs med brottsbalken i tafatta försök att hitta rubriken ”brott mot rikets säkerhet”, nämligen att någon sådan inte existerar, utan att det numera visst heter ”brott mot Sveriges säkerhet”. Sist vi underrättade oss om läget utspelar sig dock inte Lejonkungen i Sverige, så den korrekta benämningen kändes inkorrekt (och därtill mindre pampig) att använda i detta sammanhang.

Anyway, det man relativt säkert kan konstatera är att Rikard Wol..- ahem, Scar genom störtandet av sin bror Mufasa, med de bevingade orden ”Länge leve kungen!” gör sig skyldig till uppror jämlikt BrB 18:1 genom att med våldsamma medel omstörta det befintliga statsskicket. Beroende på vad syftet med gärningen varit skulle det kanske kunna vara möjligt att åtala Scar för högförräderi enligt BrB 19:1. Detta är förmodligen mindre troligt eftersom det måste anses bevisat att Scar själv velat bli kung, och även om han enligt bestämmelsen får anses ha tagit hjälp av utländskt bistånd (läs: hyenorna) kan det inte anses klarlagt att syftet varit att riket skulle läggas under främmande makt (läs: Elefantkyrkogården) eller bringas i beroende av sådan makt.

Mot detta talar naturligtvis tecknen på hyenornas egenskap som ockupationsmakt av Lejonriket under Scars styre, men eftersom Scar verkar hierarkiskt överordnad dem alla och proklamerat ”Idioter! Det kommer en kung. Jag blir er kung!” och den allmänna avsaknaden av någon annan regering eller statschef talar allt detta sammantaget med styrka för att hyenorna snarast är att se som ett privat garde. Icke desto mindre bör Scar dömas till brottet uppror.
Dom: SKYLDIG.

HANNES SNELLMAN

UNIQUE ASSIGNMENTS, SHARP MINDS & INCLUSIVE ATMOSPHERE

Vilka vi är

Hannes Snellman grundades 1909 i Helsingfors och öppnade sitt Stockholmskontor 2008. Den omfattande nordiska närvaron har banat väg för globala klienter med stora gränsöverskridande transaktioner och tvister. Med över 300 anställda är Hannes Snellman idag en av Nordens största och främsta advokatbyråer.

I Stockholm arbetar ca 70 jurister och byrån rankas kontinuerligt som en av Nordens tre främsta advokatbyråer med flest transaktioner per jurist – något som till stor del är möjligt tack vare vår laganda, höga ambitionsnivå och goda sammanhållning. Våra jurister utgör ett sammansvetsat och erfaret team som arbetar nära klienterna, är lösningsfokuserade alltid beredda att gå steget längre när det krävs. Samtidigt har vi väldigt roligt tillsammans och en laganda som vi ser som nyckeln till vår framgång.

Vad vi erbjuder våra medarbetare

Hos oss har biträdande jurister redan under sitt första år betydelsefulla roller i stora affärer och tvister. Vi har en bred blandning av uppdrag, både avseende bransch samt storlek och många av våra nyanställda uppskattar chansen att få erfarenhet från olika typer av transaktioner och tvister.

Vi tycker att det är viktigt att ha roligt tillsammans. Vi anordnar därför ett flertal aktiviteter såsom skidresor till Alperna, skärgårdsevent och andra gemensamma upplevelser. Vi erbjuder mycket konkurrenskraftiga förmåner, innefattande allt från pensionsavsättningar, ett generöst friskvårdsbidrag samt ett förmånligt löne- och bonussystem. Utöver detta erbjuder Hannes Snellman ett heltäckande utbildningsprogram, HS Academy. Där utbildas du i allt från förhandlingsteknik och förvärvsfinansiering till företagsekonomi och fondstrukturer inom private equity.

Vårt erbjudande till studenter

Vi ser våra studentmedarbetare som framtida biträdande jurister och kollegor. Det är därför vanligt att våra trainees slutligen anställs som Associates hos oss. Samtidigt är det naturligtvis inte ett krav att ha arbetat hos oss under studietiden, även om det är en fördel om man har arbetat tillsammans med oss och lärt känna vårt team.

Vi erbjuder juridikstuderande deltidstjänster i form av Evening Receptionist, Evening Legal Assistant samt Thesis Trainee. Vi kan som enda byrå i Sverige även stolt presentera vårt unika Law Student Trainee programme (LSTP) där du som student erbjuds värdefull arbetslivserfarenhet på heltid redan under studietiden.

Utlysta tjänster

Under hösten söker vi Law Student Trainees och Thesis Trainees inför vårterminen. I oktober öppnar vi även upp för ansökningar till vårt Summer Trainee Programme.

Tar du examen under våren/sommaren och vill bli en del av vårt team? Se till att ansöka till tjänsten som Associate redan idag.

Tjänst	Termin	Ansök senast
Evening Receptionist	1-4	Löpande urval
Evening Lwgal Assistant	3-8	Löpande urval
Law Student Trainee Programme	5-8	5 november 2017
Summer Trainee Programme	6-9	7 januari 2018
Thesis Trainee	9	Löpande urval
Associate	Examinerad	Löpande urval

Läs mer om vårt erbjudande till studenter och hur du kan bli en del av vårt team på careers.hannessnellman.com

Är du också trött på att behöva skriva i storlek 13 med 1,5 radavstånd och två meters indrag?

Sitter du på en rättsfallsanalys, ett reportage eller bara en allmän betraktelse över livet som juriststudent i Uppsala?

Press Judicata tar med glädje emot Din text!

Hör av dig på redaktion@jf-uppsala.se.

Tack för i år!

POSTTIDNING **B**

VINGE

FLYGFÄRDIG?

Under våra vingar hittar du många av Sveriges mest fullfjädrade experter inom affärsjuridik. Kanske ser du din framtid här när du ska landa på ditt första jobb?

På Vinge får du utrymme att växa. Både som människa och i din yrkesroll. Hos oss gäller verkligen att *the sky is the limit.*

Varje klient och uppdrag är mer eller mindre unikt. Därför behöver vi mångsidiga jurister. Hos oss är det du som är skillnaden. Vi trivs bäst när vi får kavla upp ärmarna och jobba handgripligt. Vår drivkraft är att lösa upp affärsmässiga knutar, inte att producera tjocka pm.

För oss handlar det om att hitta rakaste vägen. Fågelvägen.

vinge.se/karriar

Stockholm Göteborg Malmö Helsingborg Bryssel